

TORONTAI

ELŐFIZETESI ÁRAK.

Égész évre	240 K
Félévre	120 K
Hegyedévre	60 K
Egy hétre	20 K

Egyre száma ár 10 fillér

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Feladó szerkesztő: Dr. MARA JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHVATAL
Obilteva (Tápolya)-u. 11. Telefonszám 21.

MEGJELENIK MINDENNAP VASÁR-
ÉS UNNEPNAPOK KIVÉTELEVEL.

Nagybecskerek, 1920.

XLIX évfolyam, 28. szám.

Péntek, február 6.

Odesszát lövik

az entente hadihajók. Ez azt jelenti, hogy a bolsevisták Romániában vannak. A múlt héten arról jöttek hírek, hogy az entente Romániát bizta meg a bolsevikiek elleni katonai akció vezetésével. Romániában elrendelték az általános mozgósítást. Vagyis újabb háború. A francia és angol sajtó ideges hangja, amellyel a távol keleti eseményeket kísérik, azt mutatja, hogy ott a keleten a dolgok még egyáltalán nincsenek rendben.

Azt most már látja az entente, hogy a muszba vörös hadsereget parancsával nem lehet megállítani. Denikin és Kolcsak seregei széjjelszóródtak, a vezér fogságba esett és ami a legérdekesebb, az orosz vörös hadsereg nem is vörös. A von der Goltz németjei vereszenek a besszarábiai fronton és hogy jól vereszenek, az az eredményen látszik. Granátüz a Fekete-tenger partján és a kereskedelmi forgalom felvétele Oroszországgal . . . Ugy-e hogy komikus?

Közben a lengyel csapatok a litván fronton nagy sikereket értek el a vörösökkel szemben, átkeltek a Berezina-folyón. Most a harcéri helyzet következtében a szövetségesek kénytelenek elejteni Oroszországra vonatkozó gazdasági tervüket. Az entente maga sem tudja, hogy mit csináljanak.

Már pedig rend a világon, béke az emberek közt addig nem lesz, amíg az orosz bolsevik uralom végképp meg nem lesz döntve és gyökerestől ki nem lesz irtva. Meg kell szünni Lenin és Trockij rémuralmának, ki kell füstölni a moszkvai agitatorakadémiát. Nincsen a világon ország, amelyben nyugodtan alhatnak addig, míg Oroszországban Lenin az ur.

Lenin felakarta gyujtani a világot. Egyetlen lánglengeren akarta pusztulni látni mindazt, amit az emberiség ezredévek munkájával alkotott. Ez a rettenetes ember megakarta semmisíteni az emberi kéz és emberi elme minden eddig elért eredményét. Elprédálni az állam és a magános ember vagyonát. Elvenni minden szerzeményét a jegygyűrűjétől utolsó ingéig, szabadságotól vallásáig. Elvenni a munkástól a gyárat, az iparostól kis műhelyét, elvenni minden jóra való embertől az életkedvét, a becsvágyát.

Ettől a rettenetes uralomtól kell felszabadítani az orosz népet. Ha Oroszország felszabadul, az az egész világ megszabadulását jelenti. Attól a napól kezdődik majd a világ gyógyulása.

Bizalmat szavaztak a Millerand-kormányoknak

Franciaország ragaszkodik a békeszerződés végrehajtásához.

Páris, február 4. A kamara tegnapi ülésén, miután a pénzügyminiszter kijelentette, hogy jövő pénteken válaszolni fog a frank arányának csökkenéséről bejelentett interpellációra, átért a kormány általános politikájáról és a Millerand kormány összetételéről bejelentett interpellációkra.

Az első szónok azt akarta tudni, hogy a kormány megbünteti-e az árulókat és a hűnösöket.

Gerald képviselő fölvilágosításokat kért a kormány pénzügyi gazdálkodásáról és külső politikájáról.

Millerand miniszterelnök kijelentette, hogy nem elég, ha a kamara munkaképes, szükség van olyan kormányra is, amelynek sérthetetlen tekintélye van. A kamarának ki kell jelenenie, van-e bizalma a kormányhoz. Millerand hangsúlyozta, hogy a büntetőjogi üldözést, amelyet a volt kormány indított meg bizonyos személyek ellen, a mostani kormány fenntartja.

— Szemére lobbanják, — mondta a miniszterelnök, — hogy a kormány tagjait nem az egyes parlamenti csoportok jelentősége szerint választottam meg. Szándékosan nem vettem figyelembe a csoportokat, mert csak olyan munkatársakat kerestem, akik el tudják látni a rájuk haruó feladatokat és akik tel-

jesen munkájuknak szentelik magukat. Ez az ország akarata.

— A kormány rendelkezésére áll a külügyi bizottságnak és megad neki minden kívánt fölvilágosítást. Ami az ország gazdasági és pénzügyi talpraállítását illeti, erre nézve a kormány érintkezést keres Franciaország szövetségesével. A kormány elhatározta, hogy a versaillesi békeszerződés valamennyi pontját végrehajtja, vagyis követelni fogja Németországtól, hogy kötelezettségeinek kivétel nélkül eleget tegyen.

Millerand ezután a tőke és a munka szolidaritásáról beszélt és felszóalásának hafejedéseképen összetartásra hívta fel a franciákat.

Végül 510 szavazattal 70 szavazat ellenében elfogadták Durand napirendjét, amely kijelenti, hogy a kamara tudomásul veszi a kormány nyilatkozatát és bizik benne, hogy valamennyi köztársasági érzelmi képviselő összetartásának segítségével végrehajtja a miniszterelnök programját. A külső politikáról bejelentett interpellációt csütörtökre halasztották.

A szavazatok megoszlásából arra lehet következtetni, hogy a kabinet a szélső jobb és szélső baloldali frakciókat leszámítva, olyan többséggel rendelkezik, amely lehetővé teszi, hogy hivatalban maradjon.

LEGUJABB

A nagybecskereki jugoszláv sajtóiroda déli jelentései.

Belgrad, február 4. A közoktatásügyi miniszter rendelete alapján a napokban nyílik meg Szabadkán és Úszkubben a jogakadémia. Az előadások nemsokára megkezdődnek.

London, február 4. Mint az angol lapok jelentik, az angol kormány válságban van.

Szofia, február 4. A bolgár lapok szerint a bolgár kormány kijelenteni készül, hogy a 40 milliárd hadikárpótlást nem tudja megfizetni.

Nagybecskerek, február 5. Dr. Vessnits Milenczó, a párisi békedelegátusunk Vojvodinába utazott, hogy az itteni viszo-

nyokat megismerje. Vessnits dr. eddig Ujvidéken járt. Jelenleg Szabadkán van és a napokban Nagybecskerekre fog érkezni.

Eszék, február 4. Azon rezolúción kívül, amelyet a királyi kormánynak küldtek be az eszéki nagy népgyűlésről, még egy rezolúciót hoztak, hogy Jugoszlávia összes népének szervezőbizottságára az adriai kérdésnek ismert módon való elintézése ellen. Ezen célra rövid idő alatt 100.000 korona gyűlt egybe a gyűlésen.

Nordeich, febr. 4. Radiogramm jelenti Londonból, hogy Előindában az angol csapatok és a benszüllötték között véres harcok folynak. Az ellenségnek sikerült az angolok első vonalaiba betörniök. Az angol csapatoknak jelentékeny veszteségei voltak, az ellenséget azonban legyőzték.

Moravska-Osztrva febr. 4. A francia csapatok első szállítmánya utban van Teschen felé, ahol az egész megyét meg fogják szállani addig, amíg a népszavazást meg nem ejtik.

Reval, febr. 4. Az eszt kormány Judenics tábornokot elfogatta. A szövetséges missziók ez ellen tiltakoznak.

Páris, febr. 4. Lissaboni hírek szerint Portugáliában anarchista rémuralom van. Egy nap alatt 7 bombamerénylet történt. Ey ilyen merénylet alkalmával Portugália elnökét súlyosan megsebesítették.

A papirpénz elértéktelenedése.

Páris, febr. 4. A „Telegraph” szerint a papirpénz elértéktelenedési aránya angol fontnál 15, francia franknál 48, olasz líránál 58 és osztrák koronában 97 százalék. A világ összes adóssága kerek számban 48 milliárd angol font. A forgalomban levő papirpénz mennyisége Franciaországban 375, Angliában 244, az Egyesült Államokban 171, Olaszországban 435, Németországban 675, Ausztriában pedig 3700 százalékkal növekedett.

A szikratávíró tökéletesítése. A Marconi-társaság új és fontos találmányt alkalmaz. Ezentúl nem lesz szükséges, hogy a marconisták a hajók fedélzetén permanens szolgálatot teljesítsenek. Az új találmány lehetővé teszi, hogy a hajó egyetlen marconigráffal is biztonságban haladhassanak, holott eddig háromra volt szükség. A marconistát, ha aludt, a hívás felkölti minden hajóról, amely háromszáz mérföldnyi körzetből szólítja.

KÖZGAZDASÁG

Az idei termés biztosítása.

A tavasz közeledtével fontos gazdasági feladatok megoldása égetővé válik. Ha az enyhe időjárás tartós marad, megindul a mező munka, melynek eredményes volta gazdasági életünk minden részletkérdésére ki fog hatni. Egyelőre komoly aggodalommal látjuk, hogy a siker egyáltalában nincs a kellő gondtal megalapozva. Főképpen a Bányában történtek malasztások, melyeknek pótlására van ugyan idő, de a legnagyobb eréllyel s a legsürgősebbben kell intézkedni, ha azt akarjuk, hogy elegendő kenyérmagot termelhesünk az idén. A legnagyobb bajt egyelőre abban látjuk, hogy a tartós esőségek következtében nagy területek víz alá jutottak s a lecsapolási munkálatok nemcsak szünetelnek, hanem az uralkodó tüzelőanyaghiány következtében meg sem indulhatnak, ha illetékes körök nem gondoskodnak a legrövidebb időn belül, hogy minden egyes lecsapoló társulat megfelelő mennyiségű és minőségű szénhez jusson. Miután a mai zavaros gazdasági viszonyok mellett az egyéni iniciativa kevés sikerrel kecsegtet, kormányhatósági intézkedést kell kérnünk, melynek hathatós voltát várjuk ezen égető kérdés gyors és alapos megoldását. Az érdekelt területen lévő lecsapoló társulatok konferenciáját kellene megfelelő hatósági támogatás kilátásba helyezésével összehívni. Ezen értekezletre hivatalosan a tüzelőanyagszükséglet pontos megállapítására, a konstalált szükséglet fedezésére pedig a kormány becsájtaná a szükséges szén a lecsapoló vállalatok rendelkezésére. A szétosztás módjait természetesen maguk az illető társulatok állapítanak meg egyetértésben. Tökintettel arra, hogy a mai viszonyok mellett a társulatok megfelelő tőke híján vannak, a kormány támogatása a kérdés financiális részének megoldásánál is elengedhetetlen volna. Vagy megfelelő hitel nyújtásával kellene segíteni, vagy pedig kötelezni kellene az érdekelt községeket s gazdákat, hogy a szükséges tőke előteremtésénél megfelelő arányban közreműködjenek. Mindenesetre felette sürgős, hogy valami történjen, mivel az árterületek kiterjedt volta komolyan veszélyezteti az idei mezőgazdasági munka sikeres voltát. S ha már kapunk kormánysegítséget, azt is szeretnénk megemlíteni, hogy kívánatos volna arra is ügyelni, miszerint a kilátásba helyezendő intézkedések ne csak a papíron legyenek meg, hanem tényleg minden eszköz komolyan felhasználásuk, hogy a lecsapoló társulatok tüzelőanyagszükséglete a mai nagy szénhiány ellenére s a rossz közlekedési viszonyok következtében kétségkívül fennálló akadályok leküzdésével tényleg biztosítva legyen.

A lengyelek visszaverték a bolsevista előnyomulást.

Bécs, február 4. Mint a Havas-ügynökség jelenti, a lengyel, valamint a lett frontokon a bolsevikiek előnyomulása ellenállásra talal. Smigly lengyel tábornok haderege a Ruszon-tótól keletre néhány helységet elfoglalt. A bolsevikieket a Berezina jobbpartjára vetették vissza, érzékeny veszteséget okozva nekik. A Pripjet-től délre az ellenség támadását lengyel csapatok visszaverték.

Az offenzív hadműveletek első hetében a lett csapatok közel hatezer négyszögkilométernyi területet foglaltak el a bolsevikiektől.

Mint Tien-Sinből táviratozzák, Szibériába háromnegyed divíziónyi japán erősítés ment.

HIREK.

Eljegyzés. Szekulity Bogosav elektrotechnikus Kragujeváceról eljegyezte Fa Maristát Nagyikindán.

Köszövény hírek cífolata. A városban különféle hírek terjedtek el, amelyek közeli sorozásokról, behívásokról szólnak. Megkérdeztük Jankahidac Zeivo polgármestert, aki a híreket megcáfolta. Volt ugyan egy rendelet, amely a 20 és 21 évesek sorozásáról intézkedett, de ezt a rendeletet időközben visszavonták azzal, hogy később intézkednek e tárgyban. Azok a hírek, mintha a 20-31 éves katonaviselt férfiakat sorozás nélkül behívnak katonai szolgálatra, nem felelnek meg a valóságnak. Az azonban tény, hogy a 20-31 éves férfiak nem kapnak utlevelet felsőbb rendelkezésre.

Halálozás. Mint igaz részvétellel értesítünk, Steingaszner Imre min. tanácsos múlt hó 23-án 59 éves korában Budapesten meghalt. Az elhunyt, aki városunk szülője volt, rokoni kötelek fűzik Nagybecskerekhez, azonkívül számos ismerőse és régi jóbarátja siratja elhunytát.

Haláláról a család a következő gyászjelentést adta ki:

Özv. Steingaszner Imréné szül. Thim Antonia mint az elhunyt hitvese a maga, valamint gyermekei: dr. Steingaszner Imre, Ernő, Pál és Lajos, ugyszintén az alulírottak nevében is mélyen szomorodott szívvel jelentik, hogy a forrón szeretett, felejthetetlen jó férj, apa, vő, nagybácsi, sógor és rokon Steingaszner Imre min. tanácsos, az orsz. Vízépítési Igazgatóság tisztai osztályának főnöke f. é. január hó 23-án, életének 59-ik, boldog házasságának 28-ik évében, hosszas szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után lelkét visszaadá Teremtőjének. A megboldogult földi maradványai f. hó 25-én délután negyed 4 órakor fognak a farkasréti temető halottasházában a róm. kath. anyaszentegyház szertartása szerint beszenteltetni és ugyanazon temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent miseáldozat az elhunyt lelki üdvéért f. hó 26-án délelőtt 11 órakor fog a ferencendi atyák belvárosi templomában (IV. Ferenciek-tere) a Mindenhatóknak bemutatni. Budapest, 1920. jan. 24. Aldás és béke lengyen drága porai felett! Özv. Thim Józsefné szül. Turkovics Antonia anyósa. Dr. Demkó Belánszky Pál és neje Szávitcs Stefánia, Demkó Belánszky Dezső és neje röjtöki Bene Etelka, Demkó Belánszky Vidor és neje Daun Malvin, Demkó Belánszky István,

dr. Demkó Belánszky Miklós és neje Molnár Lidia unokaöccsei és húgai. Dr. Thim József és neje Szuhaneck Mária, özv. Timpauer Géza és szül. Thim Anna, Friedl Béla sógorai és sógorónői.

Műkedvelők a színházban. A munkások rokkant és nyugdíjgyeltemek ifjúsági önképzőköre tegnap, szerdán este zsúfolt ház előtt adta elő a „Gyimesi vadvárat”. A szereplők egytől-egyig kiűnően játszottak. A címszerepben Agoston Ilonka sok megérdemelt tapsot aratott és énekszámait többször megismételte. Imre szerepében Kovács Imre kitűnő alakítást nyújtott. Feketics Mariska (Mária) szerepet játszott és kitűnően énekelt. Szendrey Gizike sok megérettel játszott a nehéz szerepét. Barthou Vilmos Gyurkát alakította. Szintén kiérdemelte a közönség elismerését Szeyz Sándor és Dudás Adam kitűnő humorral általában zajos derűtségben tartották a közönséget. Köhler Károly ezúttal ismét fényes tanulmányt adott előadóképességének. Az előadás szép kiállításáért és rendezéséért Nagy Ernőt illeti a dícséret. Ma és holnap megismétlik az előadást.

Wilson a Nobel díjra ajánlják. Kopenhágából jelentik: A svéd országgyűlés interparlamentaris csoportja azt ajánlja, hogy az 1919. évi Nobel-díjat Wilson elnöknek adják ki.

A szovjet-kormány egy nő nevezett ki római követnek (?) Berlinből jelentik: A Deutsche Allgemeine Zeitung-nak jelentik Luganóból: Balekirevnát, az ismert szocialistát, kinevezték az orosz szovjet-kormány római követévé.

Adomány. Weiterschan Jakabné nagybecskereki lakos a nagybecskereki patronage-egyesületnek 50 koronát adományozott, amelyért ezúton mond köszönetet az egyesület elnöke.

N. N. a napokban az utcán 3 koronát talált, amit lapunk utján a róm. kath. árvaháznak juttatott.

Szoboróriás a Marne mentén. Az amerikai polgárok óriási méretű kőszobrot szándékoznak felállítani a Marne mentén annak a győzelmes ellenállásnak az emlékére, amelyet a franciák itt kifejtettek 1914-ben. Az emlék egyike lesz a világ legnagyobb szobrainak. Felállításának helyét Foch és Joffre marsallok fogják kijelölni. A szobrot Frederik Mac Monnies amerikai művész készíti. Az emlékmű negyedmillió dollárba kerül. Az összeget önkéntes adakozás utján gyűjtik össze.

Repülők szakszervezete. Párisban a hivatásos repülők szakszervezetét alakították. A szakszervezet elnöke Garros lett. A szakszervezet meghatározta a minimális fizetést és a repülők alkalmaztatásának feltételeit.

Gépiró kisasszonyt,

aki a szerb nyelvet perfékt birja, koresek ügyvédi irodámba azonnali belépésre.

211

Dr. Zsupánszki Sziávkó ügyvéd.

Lá

Milyen

Milyen
akit négy
igazságsz
rendezést
Ezek a
ben, am
tási tesz
fogházba
vezető-üg
fogházban
kalauzolt.

A törv
sójáról
Zarva var
A kémle
vagyok.
felügyelő
sen állot
felügyelő

Az első
látogató s
szék, eg
zata. Itt
a szabads
fogoly a
a fogoly,
dában fo
jelentébe

Az örök
fogházba
Innen jö
letre a cel

A földsz
rabruhák,
és a bűn
visszaságh
megvannal
ven vezet
ez volt a
belekerült
leírása is.
a törzsko
csak az e
írják be.

A bűnje
rezni a fo
november
19 drb
kapa kerü
bűnjelet
ságok besz
pengéjü
ócska fegy
van, hogy
ölt vele
majd min
történetét,
már a fog

Főnt az
Hogy az
előzzék a
erős dróth
kinek netá
fölfogja a
49 mos

Ebből 45
az első sz
vannak be
gyázz” avi
nak, a go
mellé állap

Látogatás a nagybecskereki törvényszék fogházában.

Milyen a rabok élete? — Koszt, lakás. — Beszélgetés egy tíz évre ítélt fegyencsel. — A nők cellájában.

— Saját tudósítónktól. —

Nagybecskerek, febr. 5.

Milyen a rabok élete? Hogyan él az, akik négy fal közé száműzött a földi igazságszolgáltatás? Milyen a fogház berendezése, lakás, ellátás, olvasmányok? Ezek a kérdések merültek fel bensőmben, amikor elhatároztam, hogy látogatást teszek a nagybecskereki törvényszék fogházában. Az engedélyt *Gyáts Pál* dr. vezető-ügyész volt szíves megadni, a fogházban *Heckenshoffer* Mihály felügyelő kalauzolt.

A törvényszéki épület jobboldali folyosójáról lehet bejutni a fogházépületbe. Zarva van az ajtó, a kulcs a kapuőrnél. A kémlelőlyukon megkérdelem, mi járóban vagyok. Mikor megmondom, a fogház felügyelő irodájába vezet. Nagyon szívesen állott rendelkezésemre *Heckenshoffer* felügyelő.

Az első helyiség ahova benytünk, a látogató szoba. Egyszerű berendezés, két asztal, egy asztal a szoba egész butorzata. Itt beszélhet ügyészi engedéllyel a szabadságvesztésre ítélt vagy vizsgálati fogoly a hozzátartozójával. Ha nőtől is fogoly, akkor a fogházfelügyelői irodában fogadhat látogatót a felügyelő jelenlétében.

Az őrmesteri szoba következik. Aki a fogházba kerül, ez a legelső stációja. Innen „irányítják“ tovább fel az emeletre a cellákba.

A földszinten van még a raktár. Új rabruhák, pokrócok, régi törzskönyvek és a bűnjelek vannak itt költői összevisszaságban. A törzskönyvek 1849 óta megvannak. Természetesen német nyelven vezették akkoriban. „Straßregister“ ez volt a neve a régi törzskönyvnek és belekerült az elítelt előéletének egész leírása is. Ma már több rubrikásak ezek a törzskönyvek, viszont az előletről csak az el nem évült régi büntetéseket írják be.

A bűnjeleket időnként elszökték árverezni a fogházudvarban. Legutóbb 1917 novemberében volt árverés, amikor is 19 db ócska pisztoly, fegyver, kés, kapa került árverésre. Most 49 darab bűnjelet árverésre. Ha csak az ócskaságok beszélni tudnának! Az egyik kitört pengéjű bicskán aludtvernyom, egy ócska fegyver olyan rozszant állapotban van, hogy csodatörtént, amikor embert ölt vele egy siketnéma. A felügyelő majd mindegyik bűnjelet ismeri a történetét, nem is csoda: 7 év óta van már a fogház szolgálatában.

Főnt az emeleten vannak a cellák. Hogy az esetleges öngyilkosságot megelőzzék a cellafolyosóról nyíló udvar erős dróthálóval van elfödve. Ha valakinek netán eszébe jutna magát levetni, fölfogja a drótháló . . .

49 most a letartóztatottak száma. Ebből 45 a férfi és 4 a nő. Mindjárt az első számú cellába nyitnak. Hatan vannak bent. A fogházör hangos „vagyazz“ avizójára valamennyien felugranak, a gondosan összerakott vaságy mellé állnak. Mikor érdeklődöm, ki a

legsúlyosabban elítelt, előáll az egyik Sápadt, rovány az arca a főtárgyalásról ismerem, *Fazekas* Istvánnak hívják, kocsis, tízévi fegyházra ítélte a törvényszék, mert a szeretőjét megölte.

— Meg van elégedve a kosztal, bánásmóddal? — Kérdelem a feszesen haptákban álló fegyencet.

— Igen. — Csak egy kérésem volna nagyságos uram — feleli. (Ügylátszik hivatalos embernek vagy minek nézett.) Tessék utána nézni, hogy mi van a fellebbezésemmel? Mert fellebbeztem a tíz év miatt, de még mindig nem kaptam értesítést. Jobb szeretnék már valamelyik *fegyházba menni*, mert ott legalább tudom, hogy mennyi van még hátra. De így ez a bizonytalanság megöl . . . Másfél éve vagyok már itt.

— Mivel foglalkozik?

— A litográfiában vagok.

— És megbánta már a tettét?

— Elátkoztam még a napot is, amikor kést fogtam *arra a nőre*. De hát szerettem, megvoltam bolondulva . . .

A felügyelő informál: *Fazekas* egész jó viseletű rab. A sokszorosítóban, ahol négy-hat ember dolgozik a leghasználhatóbb ember.

Sorra járjuk az összes cellákat. Mind-egyikben tisztaság, rend. Minden fogolynak külön ágya, külön evőeszköze, külön köpöcsészéje van. Az ágya felett a „fejlap“, rajta vannak a letartóztatott személyi adatai.

Az egyik külön cellában egy jobb családból való megtévedt fiatalembert találunk. Fiatalkoru, huszezer koronát sikkasztott, amiért egy évi fogházat kapott. Könyvet olvas, amikor belépünk a cellájába. Megadták neki kivételesen a könyvolvasást. Ezzel üzi el unalmát szabaddejében. Mert nehogy azt gondolja az olvasó, hogy a rabok egész nap henyelnek. Dehogy. Foglalkoztatva vannak és pedig lehetőség szerint ki-ki a saját szakmájában. Van a fogháznak asztalos- és kosárfonóműhelye, ezenkívül így téli időben favágásra használják fel a rabokat.

A nők cellájában mindössze a 29-es számban négy cselédeányt találunk. Valamennyien lopás miatt ülnek. 2 hónaptól 2 évi börtönig terjedő időtartamra vannak elítelve.

Temploma is van a fogháznak. A gör. keleti szerb lelkészek minden nap tartanak istentiszteletet. A falakon 2 nyelven, szerbül és magyarul többek közt ezt a felírást találtam:

Fiam vétkezted? Ne cselekedd többé, hanem az előbbiekért könyörödj, hogy megbocsájtassék neked.

Jézus sirók fiait 101.

Végül újra a földszinten a konyhában vagyunk. Milyen a rabok kosztja? Két szakácsa van a fogháznak, két rab: *Kállay* Sándor négy évre és *Sztáily* Misa négy hónapra elítelt. Husz betenként kétszer; csütörtökön s vasárnap kapnak a rabok. Nem sokat, nem lehet tőle meg-

hizni. *Nyolc deka fejenként*. A napi menü ez: reggel három és féldeci rántott leves, ebédre leves és 17 és fél centiliter főzelék, 40 deka kenyér (a háboru alatt 28 deka volt a fejadag!) és este féladag leves. Ma tarhonyaleves és krumpifőzelék az ebéd. A felügyelő megkínál egy kanállal: kóstoljam meg. Elég izletesen főz a két rabszakács. Éppen kongatnak ebédre. A nagy rézüstök tartalmára odafönt az emeleten 49 éhes gyomor vár . . . *Rehorovitsky Jenő*.

Nyiltér.

Spitzer Vilma és Rosenfeld Mór

f. hó 8-án, vasárnap tartják meg esküvőjüket Antalfalván. (Sürgönyeim: *Spitzer Mór*né Antalfalva.) Minden külön értesítés helyett.

Torontáltorda község előjáróságától.

216,920

233

Hirdetmény.

Torontáltorda község előjárósága ezennel közhírré teszi, hogy 1 darab kiselajtezett tenyészbika, 5 darab kiselajtezett tenyészkan Torontáltorda község házában 1920 február hó 12-én d. e. 9 órakor megajándékozandó nyilvános árverésen eladatulni fog.

Torontáltorda, 1920. évi február hó 12-én.

Községi előjáróság

Eladó 70 db egy éves, gondórszörű

fajmangalica

sörtéshizlalásra s közte levő több kiváló koca, tenyésztésre igen alkalmas.

Litavszky György Tataradóc (Felsőaradi).

Egy kisebb

231

ház

Katyanszkova (Dóczy)-u'ica 2823. sz.

szabadkézből azonnal eladó.

Bővebbet ugyanott.

Nagyobb mennyiségű

219

cérna és pamut

nagyban és kicsinyben kapható

Bukovác István

divataruháza, Alexandrova (Hunyadi) u'lica.

Telefonszám 212.

2 db kiváló szép és fajtisza siementhali 2 és fél éves

bika eladó.

Bora Obradovics

Vrsac, Székház-utca 22.

Fűszert, bort, kávét, svájci csokoládét, csemegeárukat legjobban vásárolhat a **Somogyi-féle csemegekereskedésben**, Fő-utca. Telefon 277. Szolid árak. Figyelmes kiszolgálás. Pezsgő állandóan kapható. Megérkezett a Pirk-szalámi.

Egy jóforgalmu vidéki
kávéház
eladó. 236
Cim a kiadóhivatalban.

Magyarul és németül beszélő
nevelőnő
felvétetik három gyermek mellé
235
Cim a kiadóhivatalban.

Egy alig használt fekete, hosszú
nőikabát eladó.
Megtekinthető naponta délután 2-5-ig.
Cim a kiadóhivatalban.

5 db 2 éves simenthali pirostarka
tenyészbika
eladó. 224
Kaurich Dózsef
Földbirtokos, Horvátkecsa, S. H. S.

Úres, 239
nyersolajkannákat
bádognál nagyobb mennyiségben elad
a Városi villamú

Boreladás nagyban és kicsinyben.

Értesitem a t. vevőkönseget, hogy 1916., 1917. és 1918. évi termésű ó-borok, valamint kitünő minőségű hegyi rámpás és vörös borok a leg-olesőbb napiáron bármily mennyiségben málam beszerezhetők. Vagontételeket fehértemplomi és verscezi pinóimból direkte szállítva igen előnyös árban ajánlok. Megérkeztek továbbá sajátfőzésti seprő- és törkölypálinkám, melyek a versenyt minden tekintetben kiállják. Tegyen egy próba-rendelést s a legnagyobb mértékben meg lesz elégedve. Tisztelettel 243

Mayer János borkereskedő (Club-pince).

Ne szégyelje magát, ha nemi beteg, mert

Nikolics **UROSAL** pilulája

gyorsan és biztosan gyógyítja a fehérfolyást és gonorrhéat. 172

Kapható a NIKOLICS Angyal-gyógyszertárban Nagybecskerek, Gabona-tér.

Szakértő 204
főmolnárt keresünk

azonnali belépéssel melenczei vám-és kereskedelmi malmunkban. Részletes ajánlatokat kérünk.

Jankovics-malom, Melencze.

Összes fényképezési cikkeket

mint: lemezek, papírok, lapok, kartonok, vegyszerek stb. fényképezés és kereskedőknek szállít

WEISER A. „Elite“ fényképezete
198 Versecz (Vrsac). Telefon 67.

Szerb - horvát - magyar - német - román
levelezést és fordítást
elvállal perfekt nyelvész. 223
Cim a kiadóhivatalban

Krausz mechanikai cipőgyár Versecz.

Ajánlja minden cipőkereskedőnek elsőrangú gyártmányát férfi-, női- és gyermek cipőkben. 15

Eladó bikák

Kiváló szép és fajtiszta magyar és simenthali 2 és 3 éves bikák eladó

Kövér Viktornál, Kanak.

Telefon 6.

Keresek megvételre

1 db sima őrlő hengerezéket, 1 db 1. vagy 2-es számú „Rentabel“-t vagy ennek megfelelő gabona-hámogógépet és 1 db „Detaser“ felbontógépet

Eladok

hengerezéket, 1 db 3. számú „Rentabel“-t, 2 db Wörner-féle hegyezőgépet, tarát, 2-3 és 4 méteres cilindereket, felvonókat, garatokat és különféle apróbb malomberendezéshez szükséges részeket
Kulik Pál malomtulajdonos Fehértemplom

A Szerb királyi engedélyezett belgrádi cukorgyár répabeszerezési osztálya

a Bánátban szerződéseket köt
cukorrépa termelésre
rendkívül előnyös feltételek mellett!

Felvilágosítással szolgál az iradavezetőség:

158

Nagybecskereken, Alexandrova
[Hunyadi] ul. 525. (Mayer Henrik féle ház) I. em.